



Logmaður um feskfiskaútflutning:

Beri ekki ótta fyrri stöðuni nú

— tí hon er heilt óvanlig. Men vit fylgja væl við og rokna eisini við, at teir, sum skulu selja okkara fisk, gera sær meira ómak.

— Eg beri ekki ótta fyrri stöðuni, sum hon er í lötuni, sigur Atli Dam, lögmaður uppá fyrirsurning, um vaksandi feskfiskaútflutningur okkara kann hotta arbeiðið á flakavirkjunum.

Lögmaður visir á, at stöðan á feskfiskamarknaðinum í Europa hevur verið heilt óvanlig. Prisirnir hava verið óvanliga høgir, tí tað hevur verið stórvær tørvur á fiski. Hetta kemst so bæði av toskasteðgi í Norðsjónum og so av tí vánaliga veðrinum alla staðni.

— Men tað er greitt, at landsstýrið fylgir væl við verandi gongd og roknar við, at teir sum skulu selja okkara fisk, gera sær meira ómak. Tað ber annars ikki til at taka drastisk stig fyrri at forða monnum í at selja nøkur tons av feskum fiski úttanlands, men vit mugu ansa eftir, at tað, sum verður gjørt, er tað, sum samfelagsbúskaparlíga loysir seg best, sigur Atli Dam.

Lögmaður leggur aftrat, at royndirnar vísa, at tað er bert í heilt fáum førum, at tað hevur loyst seg at fara av landinum við fiskinum. Harafrat vita vit, at marknaðurin í t.d. Danmark er sera viðbrekin. Tann dagin hesin marknaðurin er mettaður, tá

er ikki gott at skula standa í Føroyum uttan aðrar sáttmálar.

Uppá fyrirsurning hvørja viðmerking hann hevur til áheitanina frá Føroya Arbeiðarafelg til landsins myndugleikar, um at bera so í bandi, at tað loysir seg at landa fiskin í Føroyum, sigur lögmaður, at talan er um skeiva adressu.

— Slika áheitan áttu feløgin at farið til okkara sölufyrirtekur við.

— Meðan tað fyrr hevur verið so, at bátar eru farnir beinleiðis í útlandska hav at landa, so visir tað seg nú, at tað loysir seg betur at leggja veiðina upp í Føroyum fyrst og so avskipa hana. Tá varðveita bæði skip og manning studningin, um framt at tey fáa tann góða prísinn á marknaðinum. Er hetta ein gongd, sum landsstýrið er vitandi um og góðtekur til slíkt?

— Landsstýrið er vitandi um hatta, og kunnu vit bert siga, meiningin við studningsskipanini er ikki at stuðla feskfiskaútflutningi. Um so verður gjørt í lötuni, so mugu vit broyta skipanina, sigur Atli Dam í hesi stuttu viðmerkingini.

jan

Íslendingar selja rógvan fisk fesk- an av landinum

Tað eru tekin til eina nærum kollveltandi broyting í fiskaframleiðslu og -sølu í Íslandi — frá at viðgera og selja fiskin frystan til at selja hann fesk istaðin. Ein heilt nýggjur feskfiskamarknaður í Europa er orsøkin til hesa niðurstøðu, sum Gylfi Gudmundsson ger sær í tí seinasta nummarinum av tí altjóða fiskivinnublaðinum Seafood International. Gylfi er formaður í íslenska reiðarafelagnum.

Bráðliga eru íslenskir fiskimenn vorðnir til "ger tað sjálvur" útflytarar og fara uttanum vanliga flakavirkini og selja góðan fesk fisk til auktió-

irnar í Onglandi, Fraklandi og Týsklandi. Bert í hesum árinum verður roknað við, at meira enn 10% av allari íslensku toska- og hýsueiðini fer til umrødda feskfiskamarknaðin.

Henda gongdin hevur longu elvt til trupulleikar í Íslandi, skrivur blaðið. Tær báðar stóru sölufyrirtekurnar í Íslandi, sum eisini feroingar selja íggjøgnum, hava ávarað móti hesi gongdini og siga, at hon kann órógvast verandi sølu av frystum fiskavørum til USA. Tær siga, at talan bert er um ein lötuvinningur fyrri fiskimenninar og sum fer at

skaða tann meira trygga marknaðin av frystum vørum.

Vist verður á, at fiskamarknaðurin í Europa eru sera ójavnir, kunnu bráðliga gjalda høgar prísir fyrri so stutt eftir bert at kunna lata litan prís. Vist verður eisini á, at eftirspurningurin í Europa stavar ikki frá øktari nýtslu av fiski, men heldur tí at kvotur eru settar í verk nú í eina tíð.

Men greinini verður so eisini vist á, at her kunnu sölufyrirtekurnar, sum selja frystan fisk fara at mistaka seg. Tí tað sær ikki mætari út enn, at neyðugt verður at seta

kvotur aftur næsta ár og at stöðan viðvíkjandi fiskarjikiðominum í Norðsjónum er alt annað enn góð. Hetta ber so boð um, at eftirspurningurin eftir feskum fiski aðrastaðni frá fer ikki at minka men heldur at vaks.

Blaðið skrivur, at eins og aðrir fiskimenn í heiminum so fara eisini teir íslensku at avreiða fiskin, har teir kunnu fáa tann besta prísinn. Men tað ironiska í hesum er bert, at teir kunnu fáa meira við at selja krudvan heilan fisk á fremmandum marknaðum enn fyrri fløk í Íslandi.

Fyrri fiskimenninar finst bert eitt svar, og tað er ikki torført at skilja. »Um íslensku flakavirkini vilja hava okkara fisk, so mugu tey rinda eins góðan prís sum tann, ið er á fiskaauktiónum í Europa.

Blaðið visir annars á, at ein stóðugt stóri partur av feskfiskinum fer nú við farmaskipi. Roknað verður við, at íslendingar í ár fara at útflyta 60.000 tons av feskum fiski. Í 1984 var tonsatalið góð 10.000 og í fjør 27.000 tons, so tað gongur bert tann eina vegin.

jan

SEAFOOD is a lifeline of the Icelandic economy. From codlin roe to cod liver oil, a vast range of products flood out into eager world markets. Last year, Icelandic seafood exports reached a record 360,000 tons. HARRY HARRITT looks at how Iceland is shaping up this year.

From its remote position in the North Atlantic, Iceland has struck deep into world seafood markets. The main thrust of this vital export trade has been based on frozen demersal fish — mainly cod and haddock — in high quality packs, with the USA and the UK as the major targets. Behind this success as an exporter of frozen seafood, has been a carefully balanced hunting and processing industry. On the shore side, over 100 freezing plants provide the major outlet for landings. This enormous buying muscle is flexed in a contract price at the beginning of each season with the fishermen.

Access to world markets has given the freezing plants a premier position when it comes to buying raw material for processing. However, there are some signs that this might be changing as the squeeze in European prices for fresh fish has brought a totally new market within sight.

Suddenly, Icelandic fishermen have become do-it-yourself exporters, by passing the freezing plants and sending containerised cod, haddock and plaice into the highly lucrative auction markets of the UK, France and West Germany. This year alone, some 10 per cent of the total Icelandic cod and haddock catch will be whisked away into the European auctions and this is already causing deep divisions in Iceland.

The two major frozen seafood sales organisations — Icelandic Freezing Plants Corp and Samband — have voiced fears that carefully nurtured markets for frozen fish are being disrupted, especially in the USA. They feel the fishermen are moving product into Europe for what could be a short term gain at the expense of long term reliable markets for frozen product.

Unstable markets

Western European fresh fish markets are regarded as unstable, with high prices at times, but just as quickly falling. The reason

ICELAND

a 'fresh' approach to exporting

Gylfi Gudmundsson: more money in gutted whole fish than fish fillets.

Plastic boxes on the quayside in the Westman Islands, waiting to be packed with fresh fish for the container run into the UK.

behind the fresh demand in Europe is not so much fast rising consumption, as a shortage of stocks and a tightly controlled EEC quota situation in the North Sea. As hopes on the part of the Icelandic freezing plants that the fresh fish boom will be a short lived phenomenon, could be misplaced.

There are indications that EEC haddock quotas in the North Sea will be slashed again next year and the desperate cod stock situation under which EEC fleets are scratching around for supplies, looks set to continue. Just like their counterparts around the world, Icelandic fishermen go where they can find the best price. The irony of the situation is that they can earn more for gutted whole fish in foreign markets than for fillets in Iceland.

For the fishermen the solution is simple. If the Icelandic freezing plants want our fish, then they will have to match the auction prices in Europe. Gylfi Gudmundsson, director of the Federation of Icelandic Fishing Vessel Owners, explained to Seafood International.

Mr Gudmundsson related the claims by processors that important frozen export markets were going under-supplied. There is extra cod around from the stockfish market in Nigeria, which has now dried up. He also pointed out that the processors were not entirely losing out on the fresh fish trade as many of them have shares in the vessels supplying the container fish to the European port auctions.

Icelandic exports of fresh fish to Europe could be approaching 60,000 tonnes this year, with the British market as the main target.

This includes some 10,000 tonnes of direct landings by Icelandic trawlers.

The main area of concentration has been the British east coast ports of Hull and Grimsby, from where containers are trucked over to markets in France and West Germany. Already there are signs that this traffic will spread with regular shipments planned to start this month into Malling, a port on the west coast of Scotland, where Icelandic interests are also taking over an existing processing plant.

The container trade into the UK started to really get underway in 1984, when 10,324 tonnes were shipped into the market. By 1985 the trade had grown to over 27,000 tonnes. In the first six months of this year, 20,075 tonnes had been landed.

Stóðugt stóri partur av íslensku fiskiveiðini fer nú beinleiðis á feskfiskamarknaðirnar í Europa uttan um tey íslensku fiskavirkini. Í hesi greinini verður greitt frá hesum spurninginum. Greinin stóð í Seafood International herfyri.



KJARTAN DALSGAARD
TRYGGINGAR
UMBODS
STOVA
HOYDALSGVEGR 6
TLF 1 5222
HEIMA TLF 1 2940